

„ბანა გაიყო ქრისტე?!“

(უფლის კვართის სულიერ-სიმბოლური მნიშვნელობის შესახებ)

ძვირფასო მკითხველებო, ამჯერად შევეცდები ნმ. მართლმადიდებელი ეკლესიის სწავლების მიხედვით განვმარტო ის, რასაც ნმ. იოანე მახარებელი გადმოგვცემს ჩვენი უფლისა და მაცხოვრის, იესო ქრისტეს, - ჯვარცმული ქრისტეს ამქვეყნიური ცხოვრების უკანასკნელი წუთების შესახებ.

აპაკი მინდიაშვილი

თეოლოგი

დავიწყოთ იქიდან, ჯარისკაცებმა ქრისტე რომ ჯვარს აცვეს, მისი სამოსელი, ასევე სარტყელი, სანდლები, თავსაბურავი ოთხ ნაწილად გაიყვეს, თითოეულ ჯარისკაცს თავისი წილი შეხვდა და რადგან კვართი შეკერილი კი არა, არამედ ერთიანად, თავიდან ბოლომდე ნაქსოვი იყო, ამიტომ ჯარისკაცებმა გადანყვიტეს, კვართი არ დაეხიათ, რათა მთლიანად არ დარღვეულიყო და ამიტომ წილი ჰყარეს მასზე (იოანე 19, 23-24; მათე 27, 35; მარკოზი 15, 24; ლუკა 23, 34).

ჩვენ ვიცით, რომ ქრისტეს შემდეგ ჯვარს აცვეს ორი ავაზაკი – ერთი მის მარჯვნივ, მეორე – მარცხნივ და ეს ქრისტეს მტრებმა შეგნებულად, მიზანმიმართულად გააკეთეს, რათა ჯვარზე გამოკიდებული იესო ავაზაკთა შორის უავაზაკესად წარმოეჩინათ.

მაგრამ ნმ. იოანე ოქროპირის შენიშვნით, სურდათ რა ამგვარად დაემცროთ ქრისტეს დიდება, პირიქით გაზარდეს დიდება მისი, რადგან ქრისტე ჯვარზე – ავაზაკთა შორის რომ გამოჰკიდეს, ამით ქრისტეს მტრებმა თავიანთი ნების წინააღმდეგ ხელი შეუწყვეს მესიასთან დავპირებული ძველი აღთქმისეული კიდევ ერთი წინასწარმეტყველების განხორციელებას, რომლის თანახმად ქრისტემ, ანუ მესიამ, სასიკვდილოდ გასწირა თავი და ცოდვილთა შორის შეირაცხა (ესაია 53, 12).

ჯალათები ძირითადად ყველაზე დამცირებული, დაუცველი, შეურაცხყოფილი და უმწეო ადამიანების სამოსს ინაწილებდნენ ხოლმე.

ამიტომ ჯარისკაცები, როგორც კი ქრისტეს ჯვარცმა დაასრულეს, მაშინვე შეუდგნენ მისი სამოსის განაწილებას, რომელიც ზოგიერთის თვალსაზრისით, საყოველთაოდ მიღებული ჩვეულების ძალით, ჯარისკაცთა საკუთრება უნდა გამხდარიყო.

არსებობს განსხვავებული მოსაზრებაც, რომლის მიხედვითაც, ეს საყოველთაოდ მიღებულ ჩვეულებას არ წარმოადგენდა და ამ ჩვეულების საყოველთაობის თაობაზე არც არანაირი მტკიცებულება არ არსებობს, მოგვიანებით კი ეს ჩვეულება საერთოდ აიკრძალა.

ასეა თუ ისე, ფაქტია, რომ ქრისტეს სამოსი ოთხ ნაწილად გაიყვეს, რადგან არ შეიძლებოდა ის რომელიმე ერთი ჯარისკაცის საკუთრება გამხდარიყო, რაც გვაფიქრებინებს იმაზე, რომ ქრისტეს ჯვარცმა უშუალოდ ოთხმა ჯარისკაცმა აღასრულა.

ნმ. მათე მახარებლის მიხედვითაც, ჯვარს რომ აცვეს იესო, რომელმა ჯარისკაცებმა მისი სამოსელი წილისყრით გაიყვეს (მათე 27, 35), მაგრამ შეუძლებელი იყო გაყოფა-განაწილება კვართისა, რადგან ის, როგორც უკვე ითქვა, შეკერილი არ გახლდათ, არამედ – თავიდან ბოლომდე – ერთიანად მოქსოვილი, რის გამოც განაწილება-გაყოფის შემთხვევაში მთლიანად დაირღვეოდა და მათთვის სრულიად უსარგებლო გახდებოდა (კვართი, სულხან-საბას განმარტებით, პერანგს ნიშნავს).

სწორედ ამიტომ ჰყარეს მასზე წილი (იოანე 19, 24) და აი, აქ, ნმ. ინოკენტის თქმით, ერთის შეხედვით,

არც თუ ისე უმნიშვნელო მოვლენა ხდება, როდესაც ვგებულობთ, რომ ამით აღსრულდა მესიის შესახებ ერთ-ერთი უძველესი წინასწარმეტყველება, ნმ. დავით მეფის ფსალმუნში გამოთქმული, რომელსაც კიდევ ერთხელ გავიმეორებთ:

– განიყვეს სამოსელი ჩემი მათ შორის და კუართსა ჩემსა ზედა წილი განიგდესო (იოანე 21, 18).

ჰეროდოტეს მიხედვით, კვართის მოქსოვის ოსტატობითა და ხელოვნებით განსაკუთრებით სახელგანთქმული ეგვიპტელები იყვნენ, მაგრამ გადმოცემის თანახმად, კვართი უფალს ჩვენსას და მაცხოვარს, იესო ქრისტეს – თავის პირმშოს – დედა ღვთისმშობელმა მოუქსოვა თავისი ყოვლადწმიდა თითებით და მოუქსოვა მამინ, როდესაც მარადქალწული მარიამი ორსულად იყო.

მამასადამე, კვართი უფლისა იესოსთან ერთად სასწაულებრივად იზრდებოდა.

ნმ. საეკლესიო გადმოცემით, აქ გოლგოთაზე, ქრისტეს ჯვარცმას ივერიიდან ჩამოსული ელიოზი და ლონგინოზი ესწრებოდნენ, რომელთაც ღვთის ნებით, უფლის კვართი ჩვენს ქვეყანაში წამოიღეს.

ნმ. იოანე ოქროპირის თქმით, ჯარისკაცებმა გაიყვეს ის სამოსელი, რომელიც მომავალში მრავალ სასწაულს აღასრულებდა (თუმცა, არც სამოსელი და არც კვართი იმ დროს – განაწილებისა და წილისყრის დროს – არანაირ ძალთაქმედებას, არანაირ სასწაულს არ ახდენდა).

ჩვენ ვხედავთ, ქრისტეს მიმართ ერთიმეორის მიყოლებით, როგო-

რი ზედმინეებითა და გასაოცარი სიზუსტით აღესრულებოდა რეალურად ყველა ძველალექსიკონული წინასწარმეტყველება ქრისტესმოძულე მღვდელმთავრების, უზუცესების, მწიგნობრებისა და ფარისევლების თვალწინ, მათ თვალწინ, რომელთაც ყრმობიდანვე ასწავლიდნენ ძველალექსიკონულ, წმინდა წერილისეულ ყველა წინასწარმეტყველებას მესიასთან, ქრისტესთან დაკავშირებით.

ყველა იმ წინასწარმეტყველების – 60-ზე მეტი დიდი და მნიშვნელოვანი წინასწარმეტყველებისა და 200-ზე მეტი დამონშებისა და მითითების აღსრულება, – მოცემულ შემთხვევაში, მესიის, ქრისტეს ჯვარცმასთან დაკავშირებული მოვლენებისა და გარემოებების შესახებ წინასწარმეტყველებათა განხორციელება, უტყუარი ნიშანი და დასტური იყო იმისა, რომ ყოველივე ის, რაც ჯვარცმულ ქრისტესთან და ჯვართან ხდებოდა, წარმოადგენდა ქრისტესადმი არა მარტო ადამიანთა სიძულვილის, არა მარტო მათი მძინვარების, მათი გაბოროტებულობისა და უგუნურების ნიშანს, არამედ ღვთის ნების, ღვთის საიდუმლო განგებულების მოქმედებასაც.

ჯარისკაცები სამოსლის განაწილებისა და კვართზე წილისყრის შემდეგ არ წასულან, – როგორც წმ. მათე მახარებელი შენიშნავს, – ისინი გოლგოთაზე, ჯვარცმის ადგილას ისხდნენ და ქრისტეს დარაჯობდნენ (მათე 27, 36), დარაჯობდნენ, რათა ახლობლებს, ჭირისუფლებს არ მოეტყუათ და სიკვდილისაგან არ ეხსნათ ჯვარზე ტანჯული, როგორც ეს მოხდა, მაგალითად, ტიტუს იმპერატორის ბრძანებით, სამი ებრაელი ჯვრიდან რომ ჩამოსხნეს და ამგვარად მათ სიცოცხლე შეუნარჩუნეს, – სამივენი სიკვდილისაგან იხსნეს.

უნდა ვიგულისხმოთ, რომ ჯარისკაცები, რომლებმაც ქრისტე ჯვარცმის შედეგად მისი სამოსლის განაწილებითა და კვართზე წილისყრითაც დაამცირეს, იმ დროს, როდესაც მაცხოვარი მთელი კაცობრიობისათვის, მათ შორის, ამ ჯარისკაცებისათვის ევენებოდა და ენამებოდა, იმ დროს, როდესაც ჩვენი ცხოვნებისათვის საკუთარ სიცოცხლეს სწირავდა და მსხვერპლად გვეწირებოდა, ჯვართან მსხდომი ეს ჯარისკაცები მანამდე, ვიდრე ქრისტეს სიკვდილი არ შეეხებოდა, მთელ დროს ჭამა-

სმაში, სიცილ-ხარხარში, დაცინვასა და ხორხოცში ატარებდნენ.

ქრისტე პარასკევ დღეს ჯვარზე ჩვენთვის რამდენიმე საათის მანძილზე ევენებოდა და იტანჯებოდა (და თუ როგორი იყო ეს ტანჯვანამება, ამის შესახებ შევეცდებით შეძლებისდაგვარად დანვრილებით ვისაუბროთ ცალკე თხზულებაში, ცალკე ნიგში: „გოლგოთაზე“).

დიახ, ქრისტეს ჯვარცმელი ჯარისკაცები ხორხოცში, სიცილ-ხარხარსა და ჯვარცმულის აბუჩად აგდებაში ატარებდნენ პარასკევ დღეს ქრისტეს სიკვდილამდე.

და განა ჩვენც, ნებისმიერი ჩვენთაგანი, როდესაც პარასკევ დღეს, თუ მსგეფსი არ არის, თუ ხსნილი არ არის, ქრისტეს ჯვარცმის დღეს, მისი ვნების, ტანჯვისა და სიკვდილის დღეს კი არ ვმარხულობთ, კი არ ვმწუხარებთ, კი არ თანავუგრძნობთ და კი არ თანავიტანჯებით ქრისტესთან ერთად, გულით, ფიქრებით, ლოცვით, აზრობრივად გოლგოთაზე კი არ ვიმყოფებით, არამედ მარხვას ვარღვევთ, უმრავლესობა კი, სამწუხაროდ, საერთოდ, უმარხველად ვცხოვრობთ, მთელს ჩვენს ამქვეყნიურ ცხოვრებას უმარხველად ვატარებთ და სულის ცხოვნებისათვის, სულის გადარჩენისათვის ღვთის მიერ თითოეული ჩვენთაგანისთვის გამოყოფილ დროს, თვით პარასკევ დღესაც კი – ე.წ. დროსტარებაში, ნადიმებში, სხეულის განდიდებაში, გართობის სხვადასხვა ფორმებში ვხარჯავთ.

ასეთ შემთხვევაში განა ქრისტეს ჯვარცმელ იმ გულსასტიკ, უღვთო ჯალათ ჯარისკაცებთან ერთად არ ვიმყოფებით გოლგოთაზე მაცხოვრის ჯვართან და განა მათთან ერთად არ დაეცინით, მათთან ერთად არ ვამცირებთ და მათთან ერთად არ შეურაცხყოფთ ქრისტეს, თანაც ჯვარცმულსა და ჩვენთვის ტანჯულს?!

ვინც ცხოვრების ამგვარ წესს მისდევს, ვინც ქრისტეს გარეშე ულოცველად და უმარხველად, უეკლესიოდ და უმოძღვროდ ატარებენ ღვთისგან ბოძებულ სიცოცხლის უძვირფასეს წლებს, ბუნებრივია, რომ მათ მკაცრად მოეჩვენებათ ღვთის რჩეული მოციქულების მიერ სული წმიდის შთაგონებით დაწესებული საღვთო კანონი, რომლის თანახმად:

– **ვინც დიდ მარხვას არ იწაზავს, მთელი წელი არ მარხულობს**

ოთხშაბათსა და პარასკევს, განკვეთილ იქნას ეკლესიიდანო.

ასევე მკაცრად მოეჩვენებათ ერთ-ერთ წმ. საეკლესიო კრებაზე ღმერთმემოსილ მამათა მიერ დადგენილი კანონი:

– **ვინც იძულების გარეშე და არღვევს მარხვას, შეჩვენებული იყოსო.**

და მართლაც, განა თავით თვისით არ არიან შეჩვენებულნი და საკუთარი ნებით ეკლესიიდან განკვეთილნი, ეკლესიის გარეშე მცხოვრები ის ადამიანები, რომლებიც არც წმ. დიდმარხვებს არ იწაზავენ და არც ოთხშაბათ-პარასკევის მარხვებს, ყოველგვარი იძულებისა და ძალდატანების გარეშე ნებაყოფლობით არღვევენ როგორც ხორციელ, ისე სულიერ მარხვას, ამ საღვთო მცნებას, რომელიც უფალმა ჩვენს პირველ მშობლებს სამოთხეშივე დაუწესა?!

და თუ ესოდენ აუცილებელი იყო მარხვა ადამიანისათვის სამოთხეში, წარმოვიდგინოთ, რამდენად აუცილებელია, სიცოცხლისეულად მნიშვნელოვანი და მაცხოვრებელი უნდა იყოს მარხვა ჩვენთვის, როდესაც სწორედ პირველ ადამიანთა – ადამ და ევას მიერ მარხვის მცნების დარღვევისა და ამ ცოდვის ღვთის წინაშე მოუწანიებლობის გამო ვიმყოფებით არა სამოთხეში, არამედ სამოთხიდან გამოძევებულ მდგომარეობაში.

* * *

ჯარისკაცთა მიერ სამოსლის განაწილებისა და კვართზე წილისყრის შესახებ მოგახსენებდით.

წმ. კირილე ალექსანდრიელის ვრცელი განმარტების მიხედვით, ჯარისკაცებმა მაცხოვრის სამოსელი გაინაწილეს, რაც გამოხატულება იყო მხედრობის მსგავსი მათი სიველურისა და მათთვის დამახასიათებელი არაადამიანურობისა.

საერთოდ, ჯალათებისთვის დამახასიათებელი გახლდათ ის, რომ არანაირი თანატანჯვა, არანაირი თანაგრძნობა არ გააჩნდათ თვით უკიდურესად ყველაზე მძიმე მდგომარეობაში მყოფი სიკვდილისჯილებისადმიც კი და განაჩენსაც უფრო მეტი სისასტიკით აღსრულებდნენ ხოლმე, ვიდრე ეს ევალებოდათ და თან უბედურ ტანჯულებს დაცინვასა და აბუჩად აგდებასაც არ აკლებდნენ (გავისხენოთ ამ მხრივ ქრისტეს გამათრახების ეპიზოდები

პრეტორიუმში პილატეს პროკურატორის ბრძანებით რომელ გულსასტიკ ჯარისკაცთა მიერ).

გარდა ამისა, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, განაჩენის აღსრულების შემდეგ სიკვდილმისჯილის სამოსს ინანილებდნენ და ისაკუთრებდნენ, როგორც ერთგვარად აუცილებელ და ვითომდა კანონიერ მემკვიდრეობას.

ამიტომ ინანილებენ რა გოლგოთაზე უკვე ჯვარცმული ქრისტეს სამოსს ჯარისკაცები ოთხ ნაწილად, მხოლოდ კვართს სტოვებენ მთელსა და განუყოფელს, რათა ის განანილება-განყოფის შემთხვევაში სრულიად უსარგებლო არ გამხდარიყო იმ მიზეზის გამო, რის შესახებაც უკვე მოგახსენეთ.

ამრიგად, ჯვარცმულმა ჯარისკაცებმა კვართის დასასაკუთრებლად წილი ჰყარეს, რადგან სრულიად უცხოა სიცრუე ღვთისათვის, რომელიც ამ მოვლენამდე 1000 წელზე ადრე წინასწარ გვაუწყებდა წმ. დავით მეფსალმუნის პირით, რომ:

– გარს შემომეხვივნენ მე ძალები, წრედ შემომერტყა ბოროტთა ხროვა და ჩემი ხელ-ფეხი... განხვრიტესო... ჩემს სამოსელს ინანილებენ და ჩემს კვართზე წილს ჰყრიანო... (ფსალმუნი 21, 16, 18).

ამის შესახებ უფალი მრავალი საუკუნით ადრე წინასწარ იმიტომ გვამცნობდა, რომ ოცდამეერთე ფსალმუნის ეს წინასწარმეტყველური სიტყვები მომხდარ, აღსრულებულ მოვლენებთან შეგვედარებინა და დაგვენახა და გვერწმუნა, რომ გოლგოთაზე ავაზაკთა შორის ჯვარცმული სწორედ ის იქნებოდა, ვისაც ძველი აღთქმისეული ყველა წინასწარმეტყველება დაუკავშირებოდა, ვინც ჩვენი სახით მოვიდოდა, ხორცს შეისხამდა და ვისაც კაცთა მოდემის საცხოვრებლად ბოროტ, უკეთურ ადამიანთა ხროვა გარს შემოერტყმოდა და ვისაც განუხვრეტდნენ ხელ-ფეხს, ანუ ჯვარს აცვამდნენ (ფსალმუნ. 21, 16).

საოცრებაა, რომ მესიის, მაცხოვრის ჯვარცმით სიკვდილი ნაწინასწარმეტყველებია მაშინ, როდესაც ჯვარზე სიკვდილი საერთოდ არ არსებობდა!

მაშ, ძვირფასებო, განიყოფენ რა ჯარისკაცები სამოსელს ოთხ ნაწილად, მთელსა და განუყოფელს ტოვებენ მხოლოდ ერთს – კვართს, რითაც ჩვენი გონებისათვის მიუწე-

დომელი მხოლოდშობილის სიბრძნე ერთგვარ ნიშანს გვაძლევს ღვთის საიდუმლო განგებულებისას, რომლის ძალითაც, რომლის წყალობითაც ხსნა ქვეყნიერების ოთხივე კუთხეს უნდა მიეღო.

მართლაც, ქვეყნიერების ოთხივე ნაწილი, წმ. კირილე ალექსანდრიელის უაღრესად ღრმა და ხატოვანი თქმით, თითქოსდა ერთმანეთს შორის გაიყვეს და იმავდროულად განუყოფლად და დაუნაწილებლად დატოვეს ჭეშმარიტად ხორცშესხმული სიტყვა, ე.ი. სხეული მესიისა, მაცხოვრისა.

ცალკეულ ნაწილებად დანაწევრებული და ყოველი ჩვენგანის სულის სხეულთან ერთად განმწმენდელი და განმანათლებელი თავისი ხორცით, მხოლოდშობილი ძე ღვთისა, განკაცებული სიტყვა – ღმერთი მთლიანად, დაუნაწილებლად და განუყოფლად იმყოფება ყველაში ერთი და იმავდროულად ყველგან მყოფი, რადგან იგი არ განიყოფება, როგორც წმ. პავლე მოციქული იტყვის ამასთან დაკავშირებით, განა გაიყო ქრისტე? (1 კორინთ. 1, 13).

რალაც მსგავსი უნდა ვიფიქროთ ქრისტეს სამოსზეც, – თუმცა სამოსი ოთხ ნაწილად იქნა განყოფილი, მაგრამ განუყოფელი დარჩა კვართი.

აქ შეიძლება ისიც ითქვას, რომ ვინც ზემოდან ერთიანად მოქსოვილ კვართს, – თავიდან ბოლომდე მოქსოვილსა და არა შეკერილს – აზრობრივად განჭვრეტს, კვართიდან ყურადღებას ქრისტეს სხეულზე გადაიტანს, რამდენადაც მისი სხეული შეიქმნა შეუუღლებლად და ასე ვთქვათ, შეუკერველად, ე.ი. არა კაცისა და ქალის შეერთებით, არამედ სული წმიდის მოქმედებით, უზენაესის ძალით „მოიქსოვა“ იგი ყოვლადწმიდა მარიამის ნიაღში.

ჩვენ უკვე ვთქვით, რომ კვართი უფლისა და მაცხოვრისა, ღვთის განგებით, ელიოზმა და ლონგინოზმა ივერიაში შემოაბრძანეს;

კვართის ერთგვარი წინამორბედი და წინასწარმეტყველი იყო ხალენი წმ. ელია წინასწარმეტყველისა, რომელიც, მოგესხენებათ, უდიდესი სინმინდეთა ძველი აღთქმის რჩეული ერისა და რომელიც, ღვთის ნებით, აგრეთვე ივერიაში იქნა შემოაბრძანებული წმ. იერემია წინასწარმეტყველის მონაფეთა მიერ („ხალენი“ ზედა შესამოსელს ეწოდება).

დიახ, კვართი უფლისა და ხალენი წმ. ელია წინასწარმეტყველისა, როგორც ვიცით, სწორედ ივერიაშია და არა რომელიმე სხვა ქვეყანაში, – კონკრეტულად მცხეთაში, სვეტიცხოველში.

* * *

ისეთი სინმინდეების ფლობა, როგორებიცაა: კვართი უფლისა, კვართი ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლისა, ხალენი წმ. ელია წინასწარმეტყველისა, მაცხოვრის ხელთუქმნელი ხატისა, ანჩისხატად წოდებულისა და სხვა დიდ სინმინდეთა, როგორც კვართის შესახებ გამოქვეყნებულ თავის საღვთისმეტყველო თხზულებაში განაცხადა დეკანოზმა არჩილმა (მინდიაშვილმა), ამ სინმინდეთა ქონა ნიშანი და გამოხატულებაა ჩვენს ერთან და ჩვენს ერში ღვთის ყოფნისა.

ძვირფასებო, მოგესხენებათ, რომ ისრაელიანებს შორის ღვთისმყოფელობის განსაკუთრებულ ნიშანს აღთქმის კიდობანი წარმოადგენდა.

ღმერთმა მოსეს აუწყა, რომ კიდობნის ორსავე კიდეზე სახურავზე გამოსახულ ქერუბიმთა შორის მოეკლნებოდა და გამოუცხადებდა ისრაელიანებს თავის ნებას (გამოსვლა 25, 18-22).

ეს უდიდესი და უძვირფასესი ქრისტიანული სინმინდე, კვართის, ანუ სულხან-საბას განმარტებით, პერანგი უფლისა, რომელზედაც სვეტიცხოველის ტაძარია აღმართული, ჩვენს ერში ღვთის ყოფნის განსაკუთრებული ნიშანია.

უფლის კვართი ღვთის მიერ ჩვენი ერისათვის გამოგზავნილი ფასდაუდებელი საჩუქარია.

უფლის კვართიდან მადლმოილი უზილავი სხივები ეფინება წმ. მართლმადიდებელ ეკლესიას და ყოველი მართლმორწმუნე ადამიანის გულს ახარებს.

კვართიდან მომავალი ნათელი, მამა რაფაელის მართებული განცხადებით, აკავშირებს და აერთიანებს სრულიად საქართველოს წმინდა ეკლესია-მონასტრებთან.

ძველი აღთქმის მეფეთა პირველი წიგნიდან ჩვენ ვიცით, რომ როდესაც ფილისტიმელებმა კიდობანი წაიღეს, ისრაელიანებმა ყვრილით შეჰღალადეს ღმერთს:

– დიდება განემორა ისრაელს, რადგან ღვთის კიდობანი წაღებულაო (1 მეფ. 4, 12).

ხოლო როდესაც კიდობანი დაუბრუნდა ისრაელს, მასთან ერთად ღვთის დიდებაც დაუბრუნდა.

ამჟამად კიდობნის ადგილი უცნობია.

სჯულის კიდობანს სად არ ეძებდნენ და ეძებენ დღესაც – თავად იერუსალიმში, იორდანიაში, ეგვიპტეში, ეთიოპიასა და სხვა ქვეყნებში, მაგრამ – ამაოდ.

გადმოცემის თანახმად, კი მხოლოდ უფლის მეორედ მოსვლის დროს გახდება მისი ადგილსამყოფელი ცნობილი.

მადლობა ღმერთს, კვართი უფლისა არასოდეს განშორებია 2000 წლის მანძილზე საქართველოს და ღვთის მფარველობა არასოდეს მოჰკლებია ჩვენს ერს.

კვართი უფლისა, რომელიც იესო ქრისტეს თვით დედაღვთისამ მოუქსოვა, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, თავისი ყოვლადუბიწო და უფაქიზესი თითებით, გოლგოთისკენ მიმავალ გზაზე მაცხოვრის უწმინდესი და პატიოსანი სისხლით შეიღება.

მცხეთას „**მეორე იერუსალიმი**“, დიახაც უწინარეს ყოვლისა, სწორედ ამ უდიდესი სინმინდის – უფლის კვართის გამო ეწოდება.

სწორედ კვართი უფლისა, კვართი მაცხოვრისა აკავშირებს მცხეთასა და იერუსალიმს, სვეტიცხოველსა და აღდგომის ტაძარს, სადაც ყოველ დიდ შაბათს ხილულად ხდება ღვთიური ცეცხლის გარდამოსვლა.

ზემოთქმულის გარდა, ჩვენს ქვეყანას, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ღვთის ნებით, წილად ხვდა ღვთის განსაკუთრებული ნყალობა, როდესაც ქრისტესშობამდე VI საუკუნეში ნაბუქოდონოსორისაგან დევნილმა ებრაელებმა, სახელდობრ, წმ. იერემია წინასწარმეტყველის მოწაფეებმა (უნდა ვიგულისხმოთ, ამ დიდი წინასწარმეტყველის – წმ. იერემიას კურთხევით) სწორედ საქართველოში და არა რომელიმე სხვა ქვეყანაში ჩამოიტანეს ძველი აღთქმის ეს გამორჩეული სინმინდე – ხალენი, ანუ მოსასხამი (ზედა შესამოსელი), წმ. ელია წინასწარმეტყველისა, რომელიც, თავის მხრივ, ერთგვარი წინამორბედი აღმოჩნდა იესო ქრისტეს კვართის საქართველოში ღვთის ნებით ჩამობრძანებისა.

* * *

საუფლო კვართის მნიშვნელობის შესახებ განმარტებები აქვთ მოცემული ისეთ დიდ მამებს, როგორც

ბიც არიან **წმ. კირილე ალექსანდრიელი, წმ. კვიპრიანე კართაგენელი, წმ. მაქსიმე აღმსარებელი, წმ. ისიდორე პელუსოელი, წმ. კოზმა მაიუმელი...**

წმ. კვიპრიანე კართაგენელი წერს, რომ:

„უფლის კვართი იმ ერთიანობის მატარებელია, რაც ზეციური მამისაგან მოდის...“

ქრისტეს კვართის ფლობა არ შეუძლია მას, ვინც არღვევს და ყოფს ქრისტეს წმ. ეკლესიას...

ქრისტეს კვართი არ შეიძლება დანაწევრდეს...

ქრისტეს კვართი ერთიანად, მთლიანადაა მოქსოვილი და შეკავშირებული, ამიტომ არ შეიძლება მისი დაყოფა და დაშლა მისი მფლობელის მიერ“.

ამრიგად, ქრისტეს კვართი მართლმადიდებლობის, წმ. მართლმადიდებელი ეკლესიის მთლიანობის, განუყოფლობის სიმბოლოს წარმოადგენს.

ამიტომ ქვეყანა, რომელიც მას ფლობს, ე.ი. ჩვენი ქვეყანა, ჩვენი ერი მონოდეებულია, წმ. მართლმადიდებელი ეკლესიის მთლიანობის დამცველი და შემნახველი იყოს!

ხოლო ისინი, ვინც საქართველოს წმ. მართლმადიდებელი ეკლესიის დასარღვევად იბრძვიან, უმკაცრესად დაისჯებიან ღვთის მიერ, პირველ რიგში, როგორც უფლის კვართის არაღჩამადებელი და ქრისტეს შეურაცხყოფელი.

ღვთის ნებით, კვართზე ქართველმა ხალხმა 12 წმინდა მოციქულის სახელობის (სვეტიცხოველის) ეკლესია ააგო.

12 წმინდა მოციქული კი, ამავედროულად, მთელი ქრისტიანული სამყაროს სიმბოლოა, რადგან მათ ქრისტიანობა მთელს ქვეყნიერებაზე იქადაგეს.

ხოლო ის ფაქტი, რომ სვეტიცხოველის წმინდა ტაძარი 12 მოციქულის სახელობისა და, ამავედროულად, ეს წმინდა ტაძარი კვართზეა აღმართული, მიგვანიშნებს და მიგვითითებს იმაზე, რომ საქართველოს ეკლესიის მისიას მთელს მსოფლიოში წარმოადგენს ჭეშმარიტი, შეურყენელი და წმინდა მაცხოვრებელი მართლმადიდებლობის დაცვა და ამით, არსებითად, მთელს მსოფლიოში ჭეშმარიტი ქრისტიანული ერთობის ქადაგება.

ქრისტეს ჯვარცმის შემდეგ მისი კვართისა და შესამოსლის შესახებ, მოგვითხრობს ოთხივე მახარებელი – მათეც, მარკოზიც, ლუკაც და იოანეც, მაგრამ კვართი რომ არ გაიყვეს, არ გახიეს, არ დაარღვიეს, არ დაშალეს ჯარისკაცებმა, ამის შესახებ მხოლოდ „სიყვარულის მოციქულად“ წოდებული იოანე მახარებელი გადმოგვცემს.

ქრისტეს გარეშესამოსელს რაც შეეხება, ის ჯარისკაცებმა, როგორც უკვე ითქვა, ოთხ ნაწილად გაიყვეს, რადგან შეკერილი იყო და არა ერთიანად მოქსოვილი, ამიტომ გაყოფა-განაწილების შემთხვევაში, გარეშესამოსელს კვართის მსგავსად დარღვევა და დაშლა არ ემუქრებოდა, რაც კვართისა და გარეშესამოსელის მიმართ რეალურად აღსრულდა კიდევ.

კიდევ ერთხელ გავიმეორებთ, რომ ყოველივე ამით განხორციელდა და რეალობად იქცა წმ. დავით წინასწარმეტყველის 21-ე ფსალმუნში ქრისტეს შობამდე მეთერთმეტე საუკუნეში წინასწარმეტყველები, რომლის თანახმად, შესამოსელს გაიყოფდნენ, ხოლო კვართზე წილს იყრიდნენ.

წმ. ისიდორეს შენიშვნით, ის სამოსელიც იმიტომ კი არ დაინაწილეს, როგორც ზოგიერთმა შეიძლება იფიქროს, რომ ჯარისკაცებისათვის რაიმე განსაკუთრებულ სინმინდეს წარმოადგენდა, არამედ ეს ქრისტეს კიდევ ერთხელ დამცირებისა და შეურაცხყოფის მიზნით გააკეთეს.

ამრიგად, ჯარისკაცებმა კვართი არ გაინაწილეს, რადგან ერთიანად იყო მოქსოვილი და რომ დაეწინაწილებინათ, – რომ გაეხიათ, სულ მთლიანად დაიშლებოდა, მაგრამ რაც ყველაზე არსებითი და მნიშვნელოვანია, ამ გარემოებაში, ამ ფაქტში ღვთის საიდუმლო განგებულება უნდა დავინახოთ, რადგან მაცხოვრის განუყოფელი და დაუნაწევრებელი კვართი სიმბოლოა ერთიანი და განუყოფელი მართლმადიდებელი ეკლესიისა და მართლმადიდებლობისა, რომელსაც უბიწოდ, დაურღვევლად, დაუშლელად და დაუზიანებლად ინახავს საქართველოს წმ. მართლმადიდებელი ეკლესია და ეს გახლავთ, როგორც სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი უწმინდესი და უნეტარესი, ილია II აცხადებს, ამქვეყნად საქართველოს წმ. ეკლესიის უპირველესი მისია!